

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 480/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. I., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 18/2014 z 9. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. I. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2014 doručená sťažnosť M. I. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tdo 18/2014 z 9. apríla 2014.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Dovoľujem si týmto podať na Ústavný súd SR sťažnosť vo veci porušenia základných práv a slobôd pričom namietam neposkytnutie adekvátneho právneho zastúpenia pred KS Trenčín, kde som i písomne vyjadril a na prvom pojednávaní KS osobne doručil písomné stanovisko o nedôvere postupoch a ľahostajnosti advokáta ex offo Mgr. T. D., ktorý mi bol pridelený súdom, s ktorým som sa nevedel skontaktovať. Bol som trestne stíhaný ako mladistvý, pričom podľa zákona hlavnom pojednávaní som musel byť prítomný ja i moja matka (z. z.). Na prvé pojednávanie KS som sa dostavil, ale to bolo odročené z dôvodu, že matkinu predvolanku som prebral ja a skutočnosť som jej neoznámil.

Na tomto pojednávaní som doručil písomné stanovisko ako som vyššie uviedol. Druhé pojednávanie KS prebehlo bez mojej prítomnosti a i prítomnosti mojej matky, z ktorého som sa dodatočne telefonicky ospravedlnil nakoľko som mal v ten istý deň výsluch a taktiež som si zabezpečoval právne zastúpenie na vlastné náklady a žiadal som o odročenie pojednávania, nakoľko chcem byť prítomný. Advokát ex offo ktorému som vyjadril nedôveru ma i napriek tomu zastupoval na KS bez môjho alebo matkinho súhlasu a prítomnosti a i napriek tomu prebehlo pojednávanie.

Rozsudkom KS Trenčín, č. k. 2 To/47/2009-704 zo dňa 16. 06. 2011 som bol dosúdený na 12 rokov a 6 mesiacov, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Trest vykonávam štvrtým rokom. ...

Základné právo sťažovateľa a to právo:

§ 43 ods. 1 ods. 2; § 39 a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktorým sa zaručuje adekvátne právne zastúpenie mi bolo porušené lebo Domáhal som sa na KS adekvátneho právneho zastúpenia ako som vyššie uviedol, ktoré mi bolo odopreté, pričom objektívne ako aj subjektívne malo byť predsedovi senátu KS Trenčín právne zastupovanie Mgr. T. D. zrušené podľa § 43 ods. 1, ods. 2 Tr. por. ...

Domnievam sa, že podmienky podľa § 20 zákona o ústavnom súde som splnil.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde písm. a) c) sú splnené pričom uvádzam k písm. b) – Rozsudok

- OS Trenčín zo dňa 18. 06. 2008, č. k. – 8 T/114/2007
- KS Trenčín zo dňa 16. 06. 2011 – 2 To/47/2009-704
- NS SR zo dňa 09. 04. 2014, č. k. 1 Tdo 18/2014

Podľa § 50 ods. 2 zákona k návrhu sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, pričom uvádzam že rozsudok KS Trenčín už istú dobu nemám k dispozícii.

Podľa § 50 ods. 3 zákona si žiadne finančné zadostučinenie neuplatňujem, žiadam len opätovné zasadanie KS za mojej prítomnosti kde sa môžem obhajovať i s adekvátnym právnym zástupcom. ...

Preto navrhujem, aby ústavný súd posúdil a postúpil sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálezom:

Základné právo sťažovateľa, a to právo:

podľa § 43 ods. 1 ods. 2, § 39 a § 371 ods. 1 písm. c) boli postupom KS Trenčín porušené.

Podľa § 49 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, Ústavný súd prikazuje KS Trenčín opätovné zasadanie, za účelom adekvátneho právneho zastúpenia za účasti obvineného.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou neperfektnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy uznesením najvyššieho súdu z 9. apríla 2014. K porušeniu označeného práva malo dôjsť v dôsledku toho, že v konaní v jeho veci boli porušené jeho práva obhajoby tým, že napriek tomu, že v konaní pred Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) vedenom pod sp. zn. 2 To 47/2009 mu napriek jeho námietkam, ktorými vyjadril svoju nespokojnosť s ustanoveným advokátom, jeho právny zástupca nebol zmenený.

Podľa zistenia ústavného súdu bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8 T 114/2007 z 18. júna 2008 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 To 47/2009 zo 16. júna 2011 uznaný v bode 1 vinným zo spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 bol uznaný vinným zo spáchania pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 a § 145 ods. 1 a 2 písm. b) a d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona a § 140 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov a 6 mesiacov.

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu zo 16. júna 2011 dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. g), h) a i) Trestného poriadku. Argumentoval pritom neprimeranou prísnosťou uloženého trestu, že rozsudok krajského súdu zo 16. júna 2011 je založený na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, že mu bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prerokovávaný trestný čin nepripúšťa, že uvedený rozsudok je založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Uznesením najvyššieho súdu z 9. apríla 2014 bolo dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií ochrany práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. Zívala III. ÚS 3/02, Ölveczky III. ÚS 18/04, Mamonov III. ÚS 75/05, Karlin IV. ÚS 76/05).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ porušenie svojho základného práva na obhajobu v rámci podaného dovolania nenamietal, resp. svoju argumentáciu v rámci dovolacieho konania nepredložil. Sťažovateľ mal možnosť v rámci ďalšieho priebehu konania predložit' tieto argumenty v záujme ochrany svojich práv prostredníctvom využitia účinného prostriedku nápravy poskytnutého mu v Trestnom poriadku – dovolania, ktorej posúdenie patrí do právomoci najvyššieho súdu, ktorý je oprávnený posúdiť všetky právne a skutkové okolnosti daného prípadu a rozhodnúť v predmetnej veci.

Z uvedeného vyplýva, že realizáciou svojich práv v priebehu uvedeného konania mal sťažovateľ možnosť účinným spôsobom namietat' porušenie svojich práv, a preto ústavný

súd jeho sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014